

Vingpennan

Våren 2025

www.tingsrydsfågelklubb.se

Nr 1 2025

Tingsryd fågelklubb

Vingpennan nr 1 2025

Vårens program består endast av våra våraktiviteter och sedan en lång artikel om vårsträcket vid Jätfjorden. Här presenterar Roland Ylvén 17 års skådande om våren. Ett fantastiskt arbete! En eloge till sträckräknarna! Vid Jäts badplats och Hökaviksudden. Vingpennan kan bara innehålla 20 sidor, därför har vi blivit tvungna att hålla nere texten till storlek 10. Det blir lite smått, vill du ha artikeln med större text kan du kontakta redaktionen.

Vår hemsidaadress är: www.tingsrydsfagelklubb.se

Redaktionen: Jan Borgehed, Urshult, tel. 073-021 43 34

**Medlemsavgiften för 2025 är 150 kr, betalas in på
bg 5331–1973**

Foton i detta nummer av:
Roland Ylvén

Tingsryds fågelklubbs styrelse:

Tingsryds fågelklubbs styrelse:

Ordförande	Peter Strömberg	070-273 30 25
Sekreterare	Lars Svensson	070-671 13 49
Kassör	Anders Borgehed	076-669 73 88
Medlemsansvarig	Carina Widenstedt	073-358 75 74
Ledamot	Johnny Carlsson	070-581 59 03
Ledamot	Göran Eriksson	076-173 38 08
Ledamot	Jan Borgehed	073-021 43 34
Ledamot	Krister Carlsson	070-673 35 98
Webmaster	Roland Ylvén	070-250 41 47

Vårprogrammet 2025

Blekingeutflykt – med spaning efter vattenfåglar och rovfåglar

Söndagen den 26.1

På fjärdar, sund och vikar brukar många andfåglar samlas under vintern. Det är vigg, knipor, salskrakar, skäggdoppingar, smådoppingar, svanar, sothöns m.m. som stannar kvar så länge inte isen lägger sig. Numera gör den sällan det i Blekinge skärgård. Det finns ett flertal fina ställen runt Ronneby och Karlshamn. Ja, vägen är inte så mycket längre till Karlskrona eller Sölvesborg.

En dagsutflykt vilket betyder varma kläder och stadig matsäck.

Anmälan: Ring Krister eller Johnny senast den 23.1

Ledare: Johnny Carlsson 070-581 59 03

Ledarnas telefonnummer finns på sid 2, gäller alla aktiviteter

Årsmöte Sönd. 16.2, i Parken Urshult, kl. 16.00

Vårt årsmöte håller vi som vanligt i **Urshultsparken**. Vi börjar med de sedvanliga årsmötesförhandlingarna och ser både bakåt och framåt. Plats för idéer och åsikter om vår verksamhet.

Sedan gott kaffe med tilltugg.

Därefter blir det bildvisning:

Krister Carlsson visar bilder från hans Alaskaresa 2010. Det blir något det!

Camilla Nilson visar hennes vackra fågel- och djurfotografier från 2023 och 2024.

Vårfågelutflykter

Ständiga programpunkter under våren är vårfågelutflykterna. Alla är välkomna och vi vänder oss särskilt till nybörjare. Efter 25 år har vi betat av många fina naturområden i vår kommun. I år erbjuder vi följande utflykter.

Tisdagen den 25.3 Ugglelyssning,

De är luriga våra ugglor. Ibland får vi starka upplevelser, ibland kammar vi noll. Vi får se hur uggleåret blir detta år. De ugglor det finns chans på är kattuggla, hornuggla, sparuggla, pärluggla och numer är det inte helt omöjligt att få höra den mäktiga lappugglan. I vilket fall är skymningen och vårkvällen magisk

Utflyktsledarnas telefonnummer finner du på sid 2

Samling 1:18.00 vid bensinstationen/affären i Konga. **Johnny Carlsson**

Samling 2:18.00 vid Urshults kyrka/**Jan Borgehed**

Du väljer!

Tisdagen den 8.4 Sunnabron, Åsnen

Trastsången och rödhakens sång är intensiv. Sjöns karaktärsarter storlom, fiskgjuse och havsörn är på plats. Från Sunnabron utgår två fina leder med gammal bokskog och längs stränderna kan vi blicka ut över Åsnens vatten.

Samling: Urshults kyrka kl. **18.00. Kontaktperson: Peter Strömberg, Jan Borgehed.**

Tisdagen 22.4 VÅRFÅGELAFTON VID NORRARYDKL. 18.00

Fågelklubben tilldelades 5 000 kr av Sparbanken Eken i december. Det tackar vi för och anordnar en särskild skådarkväll vid Norraryd och Ekenäset och Kråkemad. Vi bjuder in alla!

Tipspromenad

Vi bjuder på kvällsfika.

Samling: Parkeringen utanför Norraryds camping, Ryd

Ansvariga: Hela styrelsen med Göran Eriksson, tfn 076-173 38 08

Tisdagen den 6.5 Nya naturreservatet Ålshult

Ett nytt naturreservat har bildats. Det sträcker sig längs vattensystemet från Ålshult i norr till Tärässhultssjön i söder. Här letar vi kungsfiskare, forsärla och Strömstare årligen och många gånger lyckas vi se dem. Ett fantastiskt fint naturområde som vi gläntar på dörren till ikväll.

Samling: vid Urshults kyrka kl. 18.00 eller Ålshults gamla station 18.30.

Ledare: Göran Eriksson, Oliver Olsson och Jan Borgehed

Tisdagen 20.5 Husebymaden, Grimslöv

Vårfågelutflykterna avslutas som brukligt med en tur upp till Skatelövsfjorden och Husebymaden. Nu har våra vårfåglar anlänt och i maden är fortfarande många förbisträckande kvar och rastar. Det är vidare av olika arter och änder. Över maden seglar bruna kärhökar och glador. Det är ett intensivt fågelliv i de ännu öppna vattenytorna.

Vi börjar i det fina fågeltornet och så får vi se vad som hinns med under aftonen.

Samling: Urshults kyrka, kl. 18.00

Ledare: Peter Strömberg och Lars Svensson

Ågretthäger

Vardagsutflykter

Vi är många numera inom föreningen där veckodag numera inte har så stor betydelse. Vi är daglediga! Det ger oss fågelskådare stora friheter att göra dagen meningsfull. Och där har naturen en stor betydelse. Häng med ut när du har lust och tid.

Torsdagen den 3.4 Lindö udde, Blekinge

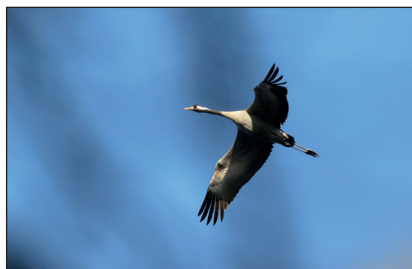
Nu är det dags att ställa klockan tidigt. Vi ska ner till Lindö udde, öster om Ronneby. Det är tid för ejdersträck och då gäller det att vara ute i tid. Ejdersträcket kan gå förbi Lindö udde i rätt stora mängder fortfarande och det är en upplevelse. Många andra arter trycker på norrut så det kan bli en fin förmiddag. Vi står fint i det vindskydd med innerum, som Länsstyrelsen har byggt längst ut på udden.

Samling: kl. 6.00 vid, anmälan senast

1.4! Samling:

Kungastenarna, Tingsryd

Ledare: Johnny och Krister Carlsson

Trana

Ejdersträck

Torsdagen den 17.4 Toftåsa myr, Nationalparken

Vi återkommer med en utflyktstur till Toftåsa myr i nationalparkens sydvästra del. Vi kör upp till Svartsjön och därifrån går vi leden norrut mot Åsnens vatten genom myren. Det är knotiga tallar, stämningsfulla vattenspeglar och till sist fin utsikt över Aspöfjorden.

Samling: Urshults kyrka, kl. 8.00 och Norraryds camping kl. 8.15. Ledare är

Göran Eriksson och Lars Svensson.

Torsdagen den 1.5 Videsjön

Idag är det helgdag så då har alla möjlighet att följa med. Vi kör bort till Videsjön, längst i NO i kommunen, på gränsen till Lessebo. Här ligger en liten vassjö där Skruvs hembygdsförening har byggt ett fågeltorn. Här är det stundtals mycket svanar, änder och vadare. Omgivande landskap utgörs av små åkrar, röda stugor och vällagda stenmurar. Ett riktigt Småland således.

Samling: Tingsryds kyrka kl. 9.00 och Linneryds kyrka kl. 9.30

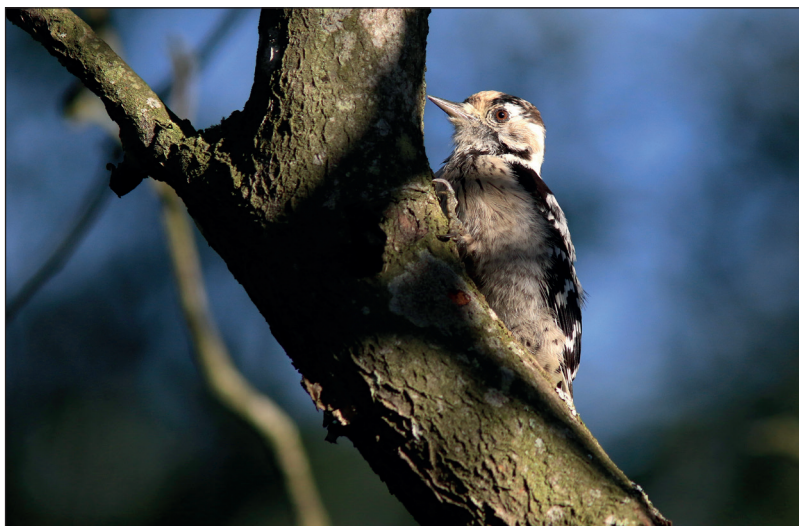
Ledare: Carina Widestedt och Ancilla van Engelen

Torsdagen den 15 maj Sydöstra Åsnens stränder

Vardagsutflykterna avslutas med besök på några av Åsnens sydöstra uppmärksammade sträcklokaler. Från Hökaviken i söder till Jäts badplats i norr. Goda dagar sträcker ett antal marina arter över. Från Västerhavet till Österhavet!

Samling: Urshults kyrka kl. 7.00

Ledare: Jan Borgehed och Peter Strömberg

Mindre hackspett

Hornborgarsjön – en dagsresa till en av Sveriges finaste fågelsjöar 24.5 – (25.5)

Efter en lång och mångårig kamp har sjön sedan vattenståndet höjdes på 1990-talet återfått sin fornstora glans och räknas numera som en av Sveriges finaste fågelsjöar.

Under dagens utflykt blir vi guidade på flera fina observationsplatser vid sjön. Vi besöker bl.a. Fågeludden vid sjöns östra del. Här har naturvårdsverket byggt en ståtlig byggnad som fungerar både som torn och naturum.

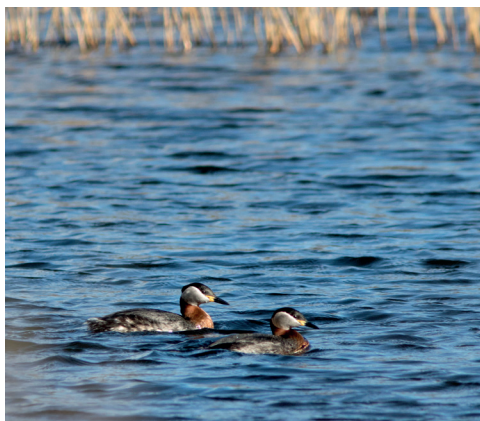
Det här är ingen tranutflykt, ty det stora flertalet tranor har redan passerat, men vi får se mängder av andra arter i en tid då sjön är som bäst som fågellokal.

Anmälan: senast 19.5 till Peter Strömberg eller Jan Borgehed

Tider: Vi räknar med att åka kl. 7.00 och återvända sent på kvällen. **Ni som vill övernatta och tillbringa en natt och ytterligare en dag i området kan göra det. Ni ordnar själva nattkvarter och gemensam transport. Mer information vid anmälan.**

Hur det blir med avresetid och ev. övernattnig diskuterar vi vid anmälan.

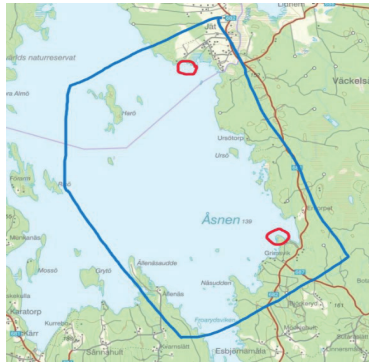
Ansvarig: **Peter Strömberg och Jan Borgehed**

Gråhakedopping

Vårsträcket vid Jätfjorden 2008-2024

Roland Ylvén

På två platser vid Jätfjorden, som är den östra delen av Åsnen, har medlemmar i Tingsryd och Växjö fågelklubbar tittat på fåglar. Det har inte varit organiserade räkningar utan allt har skett av enskilda fågelskådarens privata intressen. Jag har inte gjort någon analys av hur och när skådandet har skett. Bilden visar områdets ungefärliga utbredning. Två platser har i huvudsak använts, Jäts badplats i norr och udden vid Hökaviken i sydost.

2008 började vi lite då och då besöka udden vid Hökaviken. Jäts badplats besöktes redan några år tidigare av fågelskådare. Det är ett stort antal dagar då de bägge platserna varit besökta. En försiktig gissning kan vara totalt 600 dagar vilket motsvarar 35 dagar per år.

I den här rapporten har arter som häckar vid sjön inte tagits med (med något undantag). Däremot arter som rastar och sträcker förbi på sin väg mot häckningsområdena norrut eller vid Östersjön. Urvalet av arter har gjorts helt subjektivt. Tanken med den här presentationen är att ge läsaren en bild av vid vilken tidpunkt man har störst chans att träffa på en viss art. Och också kort ange hur många fåglar det kan gälla. Observationerna redovisas som summeringar under femdagarsperioder (pentader).

en bild av vid vilken tidpunkt man har störst chans att träffa på en viss art. Och också kort ange hur många fåglar det kan gälla. Observationerna redovisas som summeringar under femdagarsperioder (pentader).

Mindre sångsvan

Mindre sångsvan hör till de allra tidigaste sträckfåglarna. Hittills har den setts 19 dagar under de gångna 17 åren så den är verkligen inte vanlig. Nio av åren finns inte några observationer. Hälften av dagarna med observationer av arten görs redan till månadsskiftet mars/april. En observation har gjorts i maj. De flesta observationerna gäller några få exemplar, ofta tillsammans med vanlig sångsvan. Under perioden 2-9 april 2013 sågs totalt 219 exemplar. Bland annat sågs 64 ex den 6 april och 66 ex den 7 april 2013.

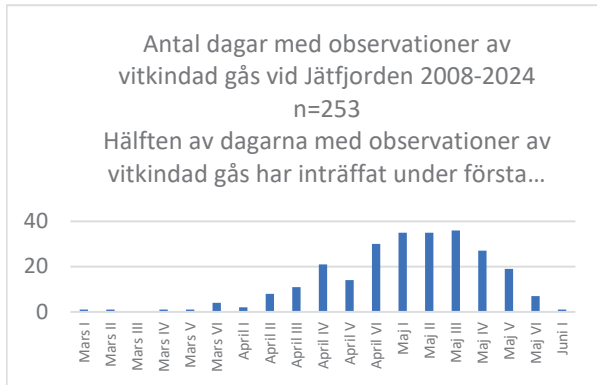
Prutgås

Den här arten hör till de sista som passerar Jätfjorden på våren. De allra sista passerar mot nordost i början på juni. Hälften av observationsdagarna infaller ungefär till den 25 maj. Totalt passerade 1074 ex den 26 maj 2012 vilket är den högsta dagssumman.

Vitkindad gås

Observationer har gjorts från början av mars till början av juni. De flesta av iakttagelserna görs dock under första halvan av maj. Dagssummorna kan vara fantastiska! Över 11000 ex sågs den 13 maj 2016 och drygt 9000 ex 10 maj 2022. Man kan också ana att arten blir alltmer talrik. De högsta dagssummorna av **vitkindade gäss** har räknats de senaste nio åren. Kanske har det långa tidsförloppet då vitkindade gäss kan ses ha att göra med artens ändrade utbredning med en kraftig ökning av antalet häckande i östersjöområdet

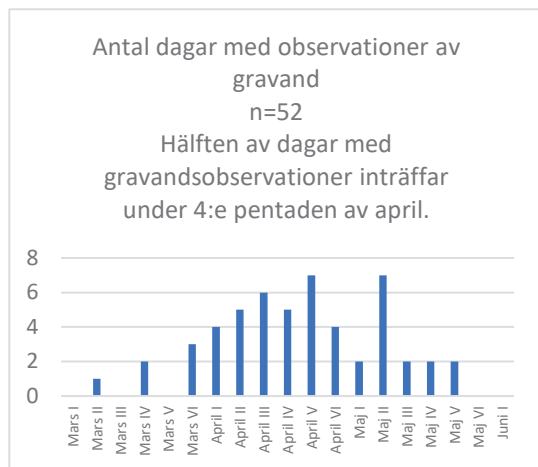

Rödhsalsad gås

Två observationer har gjorts med fyra dagars mellanrum. 2 ex sågs den 29 april och 1 ex den 3 maj 2016.

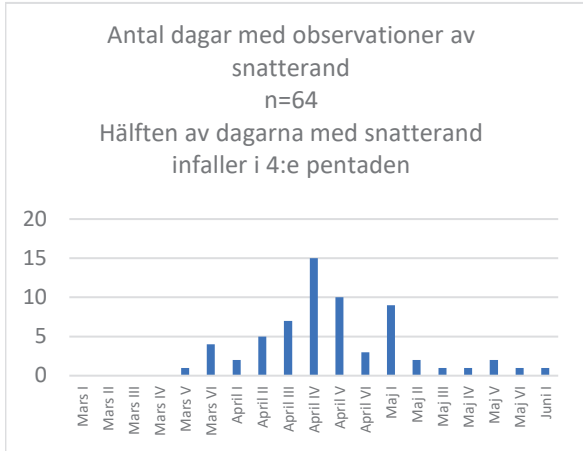
Gravand

Gravand ses varje år med undantag för 2024 men antalet individer är lågt, Den största gruppen bestod av 17 ex. De första ses redan i mars och de sista i slutet av maj. De senare kan kanske tillhöra riktigt nordliga gravänder medan de övriga hör till Östersjön.

Snatтеранд

Observationer av snatтеранд infaller från slutet av mars till början av juni. Två iakttagelser från slutet av juni har inte tagits med här. Som mest har 8 ex setts. Mediandatum inträffar i 4:e pentaden i april.

Skedand

Skedand ses varje år från slutet av mars till slutet av maj. Hälften av dagar med skedänder har setts sista femdagarsperioden i april. Högsta antalet är 72 ex 4 maj 2024.

Bläsand

Bläsand kan ses vid Jätfjorden hela perioden mars-maj. Hälften av dagar med fynd har gjorts redan strax efter mitten av april. Högsta antalet är 313 ex den 18 april 2019.

Stjärtand

De tidigaste **stjärtänderna** har setts i slutet av mars och de sista i mitten av maj med undantag för två eftersläntrare i andra halvan av maj. Hälften av obsdagarna har infallit till näst sista femdagarsperioden i april. Högsta antalet stjärtänder är 108 exemplar den

Årta

Den här arten har setts från början av april till mitten av maj. Mediandagen infaller i slutet av april. En eller två fåglar har setts som mest.

Brunand

Brunand är inte vanlig vid Jätfjorden. 26 dagar har iakttagelser gjorts under de sju åren. Hälften av dagarna har inträffat i den 5:e dekaderna i april. Största antalet fåglar har varit 4 hanar och 3 honor den 30 april 2019.

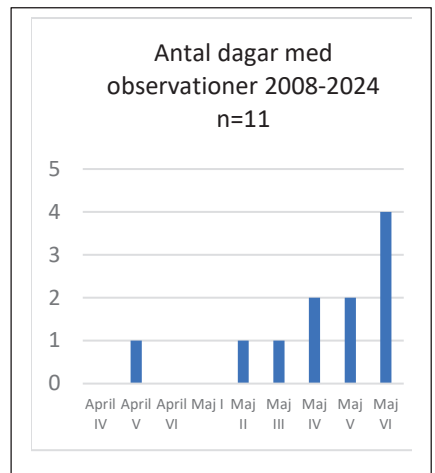
Vigg

Den här arten rapporteras nästan var tredje dag vid Jätfjorden. Högsta antalet är 84 ex den 27 april 2014. Medianvärdet infaller sista veckan i april.

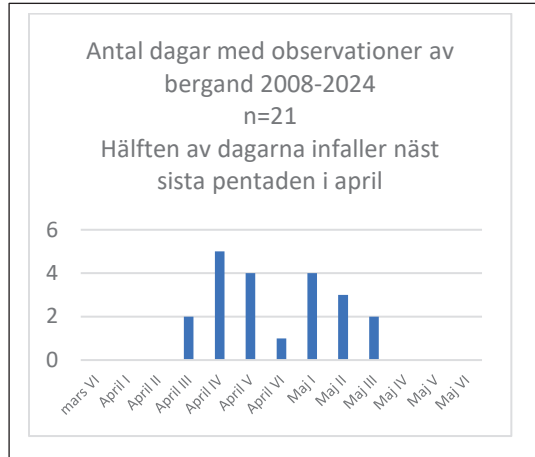
Myrspov

Det här är en sällsynt art vid Jätfjorden. Det finns 11 fynd under de 17 åren. Hälften av myrspovarna har passerat före mitten av maj. Åtta av de elva observationer gäller flockar med flera tiotal fåglar, den största flocken bestod av 160 ex.

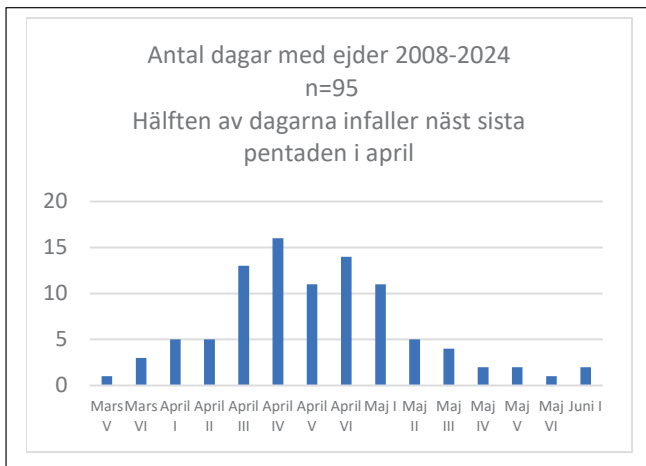
Bergand

Berganden är en ovanlig art vid Jätfjorden, endast 21 observationer har gjorts. Hälften av dagarna infaller näst sista femdagarsperioden i april. Högsta antalet är åtta exemplar. Rastande bergänder ses från mitten av april till mitten av maj.

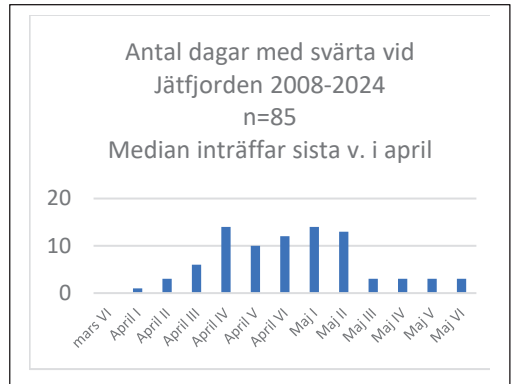
Ejder

Det här är en marin art som i liten utsträckning sträcker över land. **Ejdrarna** som rundar Sverige via Skånes sydkust och Blekinge är många gånger fler. Observationerna sträcker sig från slutet av mars till början av juni. Vi har sett ejder vid 95 tillfällen och hälften av dagar med iakttagelser infaller näst sista pentaden i april. Högsta antalet är 205 ex 14 april 2023.

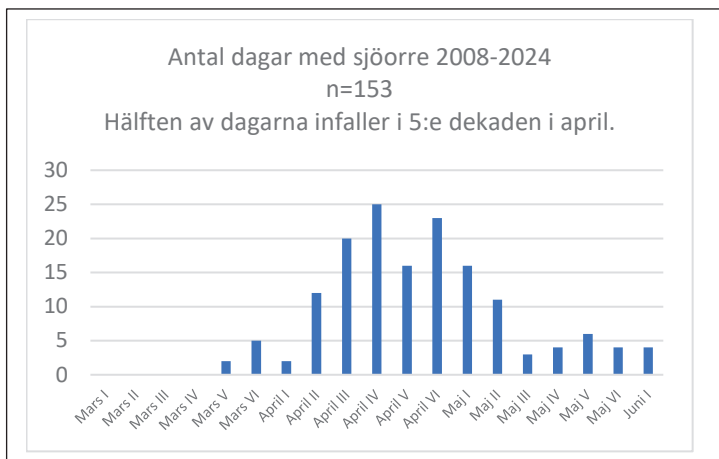
Svärta

Det här är en art som hör hemma vid havet och i fjällsjöarna. Den är inte vanlig hos oss, vi har hittills sett den 85 gånger på 17 år. Hälften av observationerna har infallit fram till sista femdagarsperioden i april. Högsta dagsumman av **svärtor** 191 ex den 2 maj 2008.

Sjörre

Vi ser fler **sjöorrar** än svärtor vid Jätfjorden. Och ännu fler passerar över oss nattetid med lite mjuka visslingar som avslöjar att de finns där uppe. De vi sett har varit rastande fåglar. Vi har haft 153 observationer och hälften av dessa har noterats fram till och med 5:e pentaden i april. Högsta antalet rastande sjöorrar har varit 150 exemplar den 3 april 2011 och samma antal 15 april 2018.

Alfågel

Vi ser sällan **alfågel** vid Jätfjorden. Endast 10 gånger har det inträffat. Högsta antalet är 6 exemplar. Hälften av observationerna är gjorda fram till mitten av april.

Salskrake

Salskrake övervintrar i små antal i Åsnen, åtminstone milda vintrar, men rastar också på våren. Medianvärde ligger i början av april. Högsta antalet är 10 exemplar 15 april 2013 och lika många 7 april 2018. Inga observationer har gjorts i maj.

Gråhakedopping

Den här arten är ovanlig vid Jätfjorden. Vi har sett den 17 gånger. Högsta antalet är 6 exemplar den 25 april 2011. Hälften av dagarna infaller i den 5:e pentaden i april.

Svarthakedopping

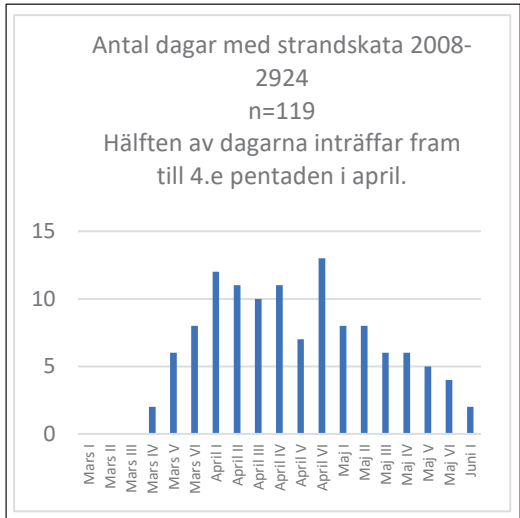
Svarthakedopping är ovanlig och endast nio observationer har gjorts. Median infaller i den femte pentaden i april. Iakttagelser har gjorts från slutet av mars till slutet av april. Inga fynd i maj. Som mest har tre fåglar setts.

Rödspov

Två fynd har gjorts, 10.5 2008 och 23 april 2020

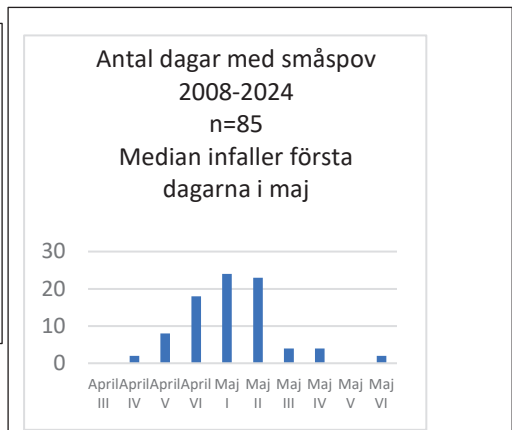
Strandskata

Den här arten är ganska regelbundet förekommande vid Jätfjorden, dock inte häckande. Den har setts från andra halvan av mars till första dagarna i juni. Hälften av observationsdagarna infaller i 4:e pentaden i april. Det högsta antalet på en dag är 454 ex den 2 maj 2008. Endast tre dagar överstiger dock antalet hundra

Småspov

De första **småspovarna** har setts strax efter mitten av april och den sista i slutet av maj. De allra flesta har dock setts under tre veckor kring månadsskiftet april/maj. Hälften av dagar med småspov infaller i början av maj.

Gluttsnäppa

Högsta dagssumman är 13 ex som noterades 27 april 2014. Främst i början av maj.

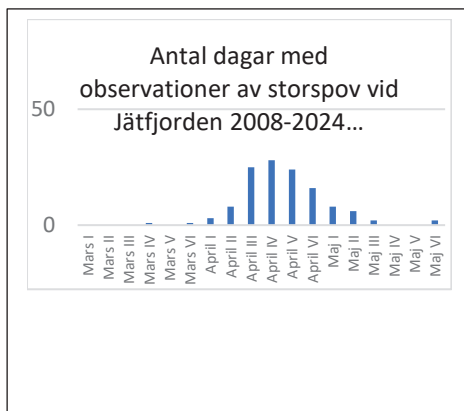
Vitnäbbad islom

Ett exemplar sågs den 9 maj 2012.

Storspov

En av de kanske härligaste och mest imponerande upplevelserna vid Jätfjorden är sträckande storspovar. Den högsta dagssumman är 920 ex den 18 april 2019. Oftast har dock några tiotals fåglar setts.

Storspoven iakttas andra halvan av mars till sista dagarna i maj. 75 % av dagarna med sträckande storspovar infaller de sista två tredjedelarna av april. Medianvärdet är strax efter månadens mitt.

Kustlabb

Som mest har tre kustlabbar setts samma dag. De tidigaste har passerat i mitten av april och de senaste i slutet av maj. Hälften av dagarna med **kustlabb** infaller de första dagarna i maj. Sammanlagt har 19 exemplar observerats.

Silvertärna

Sträckande tärnor är härliga att se. Man upptäcker först några tärnor lågt över vattnet. Så plötsligt är de fler och fler som på en given signal stiger brant uppåt till ett par hundra meters höjd och drar rakt österut över skogen. Dagsrekordet är 1643 ex den 6 maj 2017. Hälften av dagarna infaller fram till början av maj. Flertalet är **silvertärnor** men där finns också många fisktärnor så siffrorna är lite osäkra.

Småtärna

Den här tärnan är ovanlig vid Jätforden. Den har bara setts vid 9 tillfällen.

Medianvärdet infaller 2: pentaden i maj.

Svarttärna

Det är alltid trevligt att se svarttärna. Vi har sett den vid 54 tillfällen, från slutet av april till början av juni. Hälften av dagarna med observationer av svarttärna infaller strax innan mitten av maj.

Skräntärna

Den här stora tärnan har setts vid åtta tillfällen. Den första strax efter mitten av april och den senaste i början av juni.

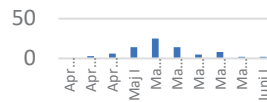
Vitvingad tärna

Som mest sågs 56 ex 17-19 maj 2021.

Dvärgmåså

Arten har setts vid 79 tillfällen vid Jätfjorden. De tidigaste har varit i den femte pentaden i april och de sista i början av juni. Största flocken är 55 ex 7 maj 2011.

Antal dagar med
dvärgmåså 2008-2024
n=79
Hälften av dagarna...

Smålom

Ses från andra pentaden i april till den första i juni. Arten har setts vid 78 tillfällen. Hälften av dagarna infaller till den 11 maj. Högsta antalet är 42 exemplar den 8 april 2016.

Antal dagar med smålom
vid Jätfjorden
2008-2024...

